



ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါ (COVID-19)နှင့်ပတ်သက်၍ အမေးများသောမေးခွန်းများနှင့်အဖြေများ (၁၇-၂-၂၀၂၀)

(၁) ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ် (Coronavirus) ဆိုတာ ဘာလဲ ?

- ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ်(Coronavirus) ဆိုတာ တိရစ္ဆာန်တွေမှာသာမက လူတွေမှာပါတွေ့နိုင်တဲ့ ကြီးမားတဲ့ဗိုင်းရပ်စ်အုပ်စုတစ်မျိုးပါ။ လူတွေကိုကူးစက်တဲ့အခါ ပုံမှန်တုပ်ကွေးရောဂါ လက္ခဏာကနေ ပြင်းထန်တဲ့ အသက်ရှူလမ်းကြောင်းဆိုင်ရာရောဂါတွေအထိ ဖြစ်တတ်ပါတယ်။

(ဥပမာ- ၂၀၁၂ခုနှစ်က အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှာဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ MERS ရောဂါနဲ့ ၂၀၀၂ခုနှစ်က တရုတ်နိုင်ငံမှာဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ SARS ရောဂါတွေလိုမျိုး ပြင်းထန်အဆုတ်ရောင်ရောဂါတွေဟာ ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါပိုးတွေကြောင့် ဖြစ်ပွားခဲ့ရပါတယ်။)

(၂) နော်ဗယ်လ်ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ် (Novel Coronavirus) ဆိုတာဘာလဲ ?

- နော်ဗယ်လ်ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ် (Novel Coronavirus)ဆိုတာ လူတွေမှာ အရင်တုန်းက မတွေ့ရှိဘူးတဲ့ ဗိုင်းရပ်စ်မျိုးစိတ် အသစ်တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၁၉ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလက တရုတ်နိုင်ငံဝူဟန်မြို့မှာ စတင်တွေ့ရှိခဲ့တဲ့ Coronavirus ဟာ မျိုးစိတ်အသစ် တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ 2019-nCoV လို့ခေါ်ပြီး သူ့ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ရောဂါကိုတော့ ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ် ရောဂါ(COVID-19)လို့ အမည်ပေးထားပါတယ်။

(၃) အခုဖြစ်ပွားနေတဲ့ ဗိုင်းရပ်စ်အသစ်ဟာ SARS ရောဂါကိုဖြစ်ပွားစေတဲ့ ဗိုင်းရပ်စ်နဲ့ တူပါသလား?

- မတူပါ။

(၄) ဒီ ဗိုင်းရပ်စ်ဟာ ဘယ်လောက်အထိ အန္တရာယ်ရှိပါသလဲ ?

- အခြားသောအသက်ရှူလမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ရောဂါများလိုပဲ ဒီ ဗိုင်းရပ်စ် ကူးစက်ခံရရင် နှာစေး၊ ချောင်းဆိုးတာ၊ ဖျားတာစတဲ့ သိပ်မပြင်းထန်တဲ့ ရောဂါလက္ခဏာတွေ ခံစားရ နိုင်ပါတယ်။ တစ်ချို့လူတွေမှာတော့ အဆုတ်ရောင်ရောဂါနဲ့ အသက်ရှူရ ခက်ခဲတာမျိုး

ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ ဆီးချိုရောဂါ၊ နှလုံးရောဂါ၊ စတုရောဂါ အခံရှိသူတွေနဲ့ အသက်ကြီးတဲ့ သူတွေမှာတော့ ပိုမိုပြင်းထန်တဲ့ ရောဂါလက္ခဏာတွေ ခံစားရနိုင်ပြီး တစ်ခါတစ်ရံမှာ အသက်ဆုံးရှုံးသည်အထိ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

(၅) 2019-nCoV ဗိုင်းရပ်စ်ဟာ တိရစ္ဆာန်တွေက တစ်ဆင့်လူကို ကူးစက်နိုင်ပါသလား?

- ၂၀၁၂ခုနှစ်က အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှာဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ MERS ရောဂါဟာ ကုလားအုတ် ကနေတစ်ဆင့်လူကို ကူးစက်ခဲ့တာဖြစ်ပြီး၊ ၂၀၀၂ခုနှစ်က တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံမှာ စတင်ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ SARS ရောဂါကတော့ ကြောင်ကတိုးကနေ တစ်ဆင့် လူကိုကူးစက်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ Coronavirus အများစုကတော့ တိရစ္ဆာန်များရဲ့ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာ နေထိုင်ပြီး လူတွေဆီကို ကူးစက်မှု မရှိတာကို တွေ့ရှိရပါတယ်။ ကမ္ဘာမှာ စောင့်ကြည့်လေ့လာမှုများအရ ယခု လက်ရှိဖြစ်ပွားနေတဲ့ 2019-nCoV ဗိုင်းရပ်စ်ကတော့ ဘယ်တိရစ္ဆာန်ကနေလူကို ကူးစက် တယ်ဆိုတာ မသိရှိရသေးပါဘူး။ တရုတ်နိုင်ငံရှိရောဂါစတင်ဖြစ်ပွားမှုကတော့ တိရစ္ဆာန် အရှင်များ ရောင်းချတဲ့ဈေးမှ စတင်ကူးစက်တယ်လို့ ယူဆရပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုကာကွယ်ဖို့အတွက် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်အပါအဝင် ဖျားနာနေတဲ့ခြံမွေး တိရစ္ဆာန်တွေကို အကာအကွယ်မပါဘဲ မကိုင်တွယ်ထိတွေ့ပါနဲ့။ အသားတွေကို သေချာစွာ ကျက်အောင်ချက်ပြုတ်ပြီး စားသောက်ရပါမယ်။ အသားစိမ်းတွေ၊ ကလီစာတွေ တိရစ္ဆာန်က ထွက်တဲ့နို့တွေကို သန့်သန့်ရှင်းရှင်းနဲ့စနစ်တကျ ကိုင်တွယ်ရမှာဖြစ်ပြီး ကိုင်တွယ်ပြီးရင် စနစ်တကျလက်ပြန်ဆေးရမှာဖြစ်ပါတယ်။

(၆) 2019-nCoV ဗိုင်းရပ်စ်ဟာ ကိုယ့်ရဲ့အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်တွေက တစ်ဆင့် ကူးစက်နိုင် ပါသလား?

- မကူးစက်နိုင်ပါ။

2019-nCoV ဗိုင်းရပ်စ်ဟာ ခွေး၊ ကြောင်စတဲ့ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်တွေက တစ်ဆင့် ကူးစက် ပျံ့နှံ့ကြောင်း ယခုအချိန်အထိ အထောက်အထားမတွေ့ရှိရသေးပါဘူး။

(၇) 2019-nCoV ဗိုင်းရပ်စ်ဟာ လူအချင်းချင်းကူးစက်နိုင်ပါသလား?

- ကူးစက်နိုင်ပါတယ်။

ရောဂါရှိတဲ့သူနဲ့ အနီးကပ်ထိတွေ့ရာကတစ်ဆင့် ရောဂါကူးစက်ခံရနိုင်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် အိမ်မှာအတူနေတဲ့သူတွေ၊ ရောဂါရှိသူကိုကုသစောင့်ရှောက်မှုပေးရတဲ့ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း

တွေကိုကူးစက်နိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် သာမန်ပြည်သူတွေအနေနဲ့ ရောဂါလက္ခဏာရှိသူတွေနဲ့ အနီးကပ်နေထိုင်ခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။

(၈) ကိုယ့်ကိုကိုယ် ကာကွယ်ဖို့ ဘာတွေလုပ်ရမလဲ?

- ကျန်းမာရေးနဲ့အားကစားဝန်ကြီးဌာနက အချိန်နဲ့တစ်ပြေးညီ ထုတ်ပြန်တဲ့ ရောဂါ ကာကွယ်နိုင်မည့် ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးသတင်းအချက်အလက်တွေကို သတိပြု ဖတ်ရှုကြဖို့ တိုက်တွန်းလိုပါတယ်။

ကိုယ့်ကိုကိုယ် ကာကွယ်နိုင်ဖို့အတွက် -

- ရေနဲ့ဆပ်ပြာအသုံးပြုပြီး လက်ကိုမကြာခဏ စနစ်တကျဆေးကြောပါ။ တစ်ခါ ဆေးလျှင် အနည်းဆုံးစက္ကန့်(၂၀)မှ စက္ကန့်(၆၀)အထိ ကြာအောင်ဆေးပါ။ ရေမရရှိနိုင်ပါက Alcohol (60%) ပါတဲ့ လက်သန့်စင်ဆေးရည်ကို အသုံးပြုပါ။

(လက်ကိုစနစ်တကျ မကြာခဏဆေးခြင်းအားဖြင့် လက်မှာကပ်ငြိနေတဲ့ ရောဂါပိုးတွေကို သေစေနိုင်ပါတယ်)

- နှာစေး၊ ချောင်းဆိုး၊ ဖျားနာနေတဲ့သူတွေနဲ့ တွေ့ဆုံတဲ့အခါ အနည်းဆုံး(၃)ပေ အကွာကနေသာ ပြောဆိုဆက်ဆံပါ။

(ရောဂါပိုးရှိသူတွေ နှာချေ၊ ချောင်းဆိုးတဲ့အခါထွက်လာတဲ့ သေးငယ်တဲ့ အမှုန်အမွှားတွေမှာ ရောဂါပိုးတွေ ပါရှိတတ်လို့ပါ)

- မိမိရဲ့ မျက်လုံး၊ နှာခေါင်းနဲ့ပါးစပ်တို့ကို စနစ်တကျလက်မဆေးဘဲနဲ့ မကြာခဏ ကိုင်တွယ်ခြင်း မပြုပါနဲ့။ (လက်မှာရောဂါပိုးတွေကပ်ငြိနေမယ်ဆိုရင် မျက်လုံး၊ နှာခေါင်းနဲ့ ပါးစပ်တို့ကနေတစ်ဆင့် ရောဂါပိုးတွေဝင်ရောက်နိုင်လို့ပါ)

(၉) ကိုယ့်ကိုကိုယ် ကာကွယ်ဖို့ ပါးစပ်နှင့်နှာခေါင်းစည်း တပ်သင့်ပါသလား ?

- ခွဲစိတ်ခန်းသုံး ပါးစပ်နှင့်နှာခေါင်းစည်း (Surgical Mask) တပ်ခြင်းအားဖြင့် အသက်ရှူ လမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ကူးစက်ရောဂါအချို့ကို အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ ကာကွယ်နိုင်ပေမယ့် စနစ်တကျလက်ဆေးခြင်းအပါအဝင် အထက်ဖော်ပြပါ ကာကွယ်နည်းတွေကို လိုက်နာဖို့က အရေးကြီးပါတယ်။

- နှာစေး၊ ချောင်းဆိုးစတဲ့ အသက်ရှူလမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ရောဂါလက္ခဏာရှိတဲ့လူတွေ၊ ရောဂါလက္ခဏာရှိတဲ့သူတွေကို အနီးကပ်ပြုစုပေးရသူတွေ၊ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတွေပဲ ပါးစပ်နှင့်နှာခေါင်းစည်း (Surgical Mask) တွေကို သုံးရမှာဖြစ်ပါတယ်။

- ဒီလိုအခြေအနေကလွဲပြီး သာမန်ပြည်သူတွေအနေနဲ့ ပါးစပ်နဲ့နှာခေါင်းစည်းကို အသုံးပြုဖို့ မလိုပါကြောင်း ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ကြီးက အကြံပြုထားပါတယ်။
- နှာချေ၊ ချောင်းဆိုး၊ ဖျားခြင်းစတဲ့လက္ခဏာရှိတဲ့သူတွေအနေနဲ့ လူထုထပ်တဲ့နေရာ တွေကိုသွားတာ၊ ဘတ်စ်ကားစီးတာ၊ လေယာဉ်စီးတာတွေကို ရှောင်ကြဉ်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ မဖြစ်မနေသွားလာရမည်ဆိုရင်လည်း ပါးစပ်နှင့် နှာခေါင်းစည်းတပ်ပြီးမှသာ သွားသင့် ပါတယ်။
- နှာချေ၊ ချောင်းဆိုးတဲ့သူတွေအနေနဲ့ ပါးစပ်နှင့် နှာခေါင်းစည်း အလွယ်တကူမရနိုင်ခြင်း၊ စိုစွတ်သွားပြီး အစားထိုးအသုံးပြုရန်မရှိနိုင်ခြင်းတို့ကြုံတွေ့ပါက တစ်ခါသုံးတစ်ရှူးကို အသုံးပြု၍ ပါးစပ်နှင့် နှာခေါင်းကို လုံခြုံစွာဖုံးအုပ်ပြီး နှာချေ၊ ချောင်းဆိုးရမှာဖြစ်ပါတယ်။ အသုံးပြုပြီး တစ်ရှူးကိုလည်း စနစ်တကျစွန့်ပစ်ရန်လိုအပ်ပါတယ်။
- တစ်ရှူးကိုအသုံးပြုပြီးတဲ့အခါတိုင်း လက်ကိုစနစ်တကျပြန်ဆေးရမှာဖြစ်ပါတယ်။

(၁၀) ပါးစပ်နှင့်နှာခေါင်းစည်း (Surgical Mask) ကို ဘယ်လိုတပ်ရမလဲ၊ ချွတ်ရမလဲ၊ ဘယ်လိုစွန့်ပစ်ရမလဲ

- ပါးစပ်နှင့်နှာခေါင်းစည်းကို မဝတ်ခင် လက်ကိုစနစ်တကျသေချာစွာဆေးပါ။
- အရောင်ပိုရင့်သည့် မျက်နှာပြင်ကို အပြင်ဘက်တွင်ထားရှိပါ။
- ပါးစပ်နှင့်နှာခေါင်းနှစ်ခုလုံးကို လုံခြုံအောင်ဖုံးအုပ်ပါ။
- Mask ၏ဘေးအနားစွန်းများနှင့် မိမိ၏ မျက်နှာကြားတွင် လစ်ဟာမှု (gap) မရှိစေရပါ။
- Mask အသုံးပြုနေစဉ် Mask ကိုလက်ဖြင့်ထိတွေ့ကိုင်တွယ်ခြင်း မပြုရပါ။
- Mask ကိုဖယ်ရှားမည်ဆိုပါက Mask အနောက်ဘက်ရှိ ကြိုးကိုသာ ကိုင်တွယ် ဖယ်ရှားပါ။
- Mask ကိုဖယ်ရှားပြီးပါက မိမိ၏လက်ကို စနစ်တကျပြန်လည် ဆေးကြောပါ။
- မိမိအသုံးပြုနေသော Mask သည် စိုစွတ်လာပါက အသစ်တစ်ခုနှင့် လဲလှယ် အသုံးပြုပါ။
- အသုံးပြုပြီးသား Mask ကိုပြန်လည်၍ အသုံးမပြုရပါ။
- အသုံးပြုပြီးသား Mask ကို အမှိုက်ပုံးထဲသို့ စနစ်တကျလွှင့်ပစ်ပါ။
- ချည်ထည်၊ ပိတ်စအဝတ်တို့ဖြင့်ပြုလုပ်ထားတဲ့ Mask များကို အသုံးမပြုရပါ။

(၁၁) ဘယ်လိုလူတွေက ဗိုင်းရပ်စ်ပိုးကူးစက်ခံရနိုင်သလဲ ?

- 2019-nCoV ဗိုင်းရပ်စ်ပိုးပျံ့နှံ့နေတဲ့နေရာတွေမှာ နေတဲ့သူတွေနဲ့ အဲဒီနေရာဒေသတွေကို ခရီးသွားလာဖူးတဲ့သူတွေ ကူးစက်ခံရနိုင်ပါတယ်။ ယခုလက်ရှိမှာတော့ တရုတ်ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံမှာ 2019-nCoV ဗိုင်းရပ်စ်ပိုးပျံ့နှံ့မှုအများဆုံးဖြစ်နေပြီး လူအများအပြားဟာ ကူးစက်ခံနေရကြောင်း တွေ့ရှိရပါတယ်။ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံအပြင်ဘက် နိုင်ငံများတွင် ကူးစက်ခံထားရတဲ့သူတွေကတော့ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံကို လတ်တလော ခရီးသွားခဲ့တဲ့သူတွေနဲ့ သူတို့နဲ့ အနီးကပ်ထိတွေ့ခဲ့တဲ့သူတွေ (ဥပမာ- မိသားစုဝင်တွေ၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေ၊ ကုသမှုပေးရတဲ့ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတွေ) ဖြစ်ပါတယ်။
- 2019-nCoV Virus ကူးစက်ခံထားရတဲ့ လူနာတွေကို အနီးကပ်ကုသပေးရတဲ့ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတွေကတော့ ကူးစက်နိုင်ခြေ အများဆုံးသူတွေဖြစ်တဲ့အတွက် ရောဂါမကူးစက်နိုင်အောင်ညွှန်ကြားထားတဲ့ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေအတိုင်း တိတိကျကျ လိုက်နာရပါမယ်။

(၁၂) ဘယ်လိုလူတွေမှာ ရောဂါပိုးပြီးပြင်းထန်နိုင်သလဲ ?

- အသက်ကြီးတဲ့သူတွေနဲ့ နာတာရှည်ရောဂါ(ဆီးချို၊ နှလုံး)ရှိသူတွေက ရောဂါပိုးဝင်တဲ့အခါ ရောဂါကိုပိုပြီး ပြင်းထန်စွာခံစားရနိုင်ပါတယ်။

(၁၃) 2019-nCoV ဗိုင်းရပ်စ်ဘယ်လိုကူးစက်ပျံ့နှံ့သလဲ ?

- အခုအသစ်တွေတဲ့ 2019-nCoV ဗိုင်းရပ်စ်ဟာ အသက်ရှူလမ်းကြောင်းကတစ်ဆင့် ကူးစက် တတ်တဲ့ရောဂါတစ်မျိုးဖြစ်ပါတယ်။ ရောဂါပိုးရှိတဲ့သူ နှာချေ၊ ချောင်းဆိုးရာက တစ်ဆင့် ထွက်လာတဲ့ ရောဂါပိုးပါဝင်တဲ့အစက်အမှုန်တွေက အသက်ရှူလမ်းကြောင်းကနေ တိုက်ရိုက်ဝင်ရောက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ အရာဝတ္ထုတွေအပေါ်ကပ်နေတဲ့ ရောဂါပိုးတွေကို လက်နဲ့ ကိုင်တွယ်ထိတွေ့မိရာကတစ်ဆင့်ဖြစ်စေ ရောဂါကူးစက်နိုင်ပါတယ်။
- ဒါကြောင့် နှာချေ၊ ချောင်းဆိုးတဲ့အခါ နှာခေါင်းနဲ့ပါးစပ်ကို တစ်ရှူး (သို့မဟုတ်) တံတောင်ကွေးဖြင့်လုံခြုံအောင်ဖုံးအုပ်ပါ။ သုံးပြီးသားတစ်ရှူးကို အမှိုက်ပုံးထဲသို့ ချက်ချင်း စွန့်ပစ်ပါ။ လက်ကိုစနစ်တကျ ပြန်ဆေးပါ။
- နှာချေ၊ ချောင်းဆိုးသူများအနေနဲ့ လက်ပြန်မဆေးဘဲ အရာဝတ္ထုများကို လိုက်လံ ကိုင်တွယ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။

(၁၄) ဒီရောဂါပိုးက ခန္ဓာကိုယ်ပြင်ပမှာ ဘယ်လောက်ကြာကြာ အသက်ရှင်နိုင်သလဲ ?

- အတိအကျတော့ မသိရသေးပါဘူး။ ကနဦး သတင်းအချက်အလက်တွေအရတော့ ခန္ဓာကိုယ်ပြင်ပမှာ နာရီအနည်းငယ်ကြာ အသက်ရှင်နိုင်တယ်လို့သိရပါတယ်။ ပုံမှန် သန့်ရှင်းရေးသုံး ပိုးသတ်ဆေးရည်က ဗိုင်းရပ်စ်ကိုသေစေနိုင်ပါတယ်။
- ဒါကြောင့် သာမန်ပြည်သူတွေအနေနဲ့ မလိုအပ်ဘဲ အများနဲ့သက်ဆိုင်တဲ့နေရာတွေ၊ လူထူထပ်တဲ့ နေရာတွေကို တတ်နိုင်သမျှမသွားပါနဲ့။ တကယ်လို့ သွားခဲ့ရင်လည်း မလိုအပ်တဲ့နေရာတွေကို လျှောက်မကိုင်ဖို့နဲ့ ကိုင်မိပါကလည်း လက်ကိုမကြာခဏ စနစ်တကျဆေးပေးရန် လိုအပ်ပါတယ်။

(၁၅) 2019-nCoV ဗိုင်းရပ်စ်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ရောဂါ (COVID-19) နဲ့ သာမန်အအေးမိ တုပ်ကွေးရောဂါနဲ့ ဘာကွာလဲ ?

- ဖြစ်ပွားတဲ့ အသက်ရှူလမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ရောဂါလက္ခဏာတွေကတော့ အတူတူပါပဲ။ ဓါတ်ခွဲစစ်ဆေးမှုအဖြေဖြင့်သာ 2019-nCoV ဗိုင်းရပ်စ်ပိုးရှိ/မရှိကို အတည်ပြုနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဖျားခြင်း၊ နှာစေး၊ ချောင်းဆိုးခြင်းစတဲ့ အသက်ရှူလမ်းကြောင်းရောဂါတွေ ဖြစ်ပွားပြီဆိုရင် စောစီးစွာဆေးကုသမှုခံယူသင့်ပါတယ်။

ထို့ပြင် ရောဂါဖြစ်ပွားမှုရှိတဲ့ နေရာဒေသကို (၁၄)ရက်အတွင်း သွားရောက်ခဲ့တဲ့သူတွေ (သို့မဟုတ်) ရောဂါဖြစ်ပွားတဲ့သူတွေနဲ့ အနီးကပ်ထိတွေ့ခဲ့ဖူးတဲ့သူတွေမှာ အသက်ရှူ လမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ရောဂါလက္ခဏာတွေပေါ်ပေါက်လာရင် ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါ သံသယလူနာအဖြစ် သတ်မှတ်နိုင်ပါတယ်။

(၁၆) COVID-19 ရောဂါပျိုးတဲ့အချိန်က ဘယ်လောက်ကြာတာလဲ?

- ရောဂါပျိုးချိန်ဆိုတာက ဗိုင်းရပ်စ်ပိုး ခန္ဓာကိုယ်ထဲကို ဝင်ရောက်တဲ့အချိန်ကနေ ရောဂါလက္ခဏာပေါ်ပေါက်တဲ့အချိန် ကြားကာလကိုခေါ်တာပါ။ အခြား Coronavirus များ ဥပမာ - MERS, SARS) တို့လိုပဲ 2019-nCoV ဗိုင်းရပ်စ်ရဲ့ ရောဂါပျိုးချိန်ကို (၁၄) ရက်လို့ WHO မှ အကြမ်းအားဖြင့် သတ်မှတ်ထားပါတယ်။

ဓါတ်ခွဲအတည်ပြု ရောဂါဖြစ်ပွားသူများနှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံမှုရှိသူများကို (၁၄)ရက် စောင့်ကြည့်ရန် WHO က အကြံပြုထားပါတယ်။

(၁၇) 2019-nCoV ဗိုင်းရပ်စ်က ရောဂါလက္ခဏာမပြသေးတဲ့သူတွေဆီကရော ကူးနိုင်သလား?
- ကူးစက်နိုင်ခြေရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အခုလက်ရှိသတင်းအချက်အလက်တွေအရ ရောဂါလက္ခဏာပြတဲ့သူတွေဆီကပဲ အဓိကကူးစက်ပျံ့နှံ့နေတာ တွေ့ရပါတယ်။

(၁၈) တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံနဲ့ အခြားသော ဗိုင်းရပ်စ်ကူးစက်ခံနေရတဲ့ကနေပို့တဲ့ ပါဆယ်ထုပ်တွေကို လက်ခံရင်ရော ရောဂါကူးနိုင်ပါသလား ?
- မကူးနိုင်ပါဘူး။ အခြား ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ်တွေလိုပဲ ဒီဗိုင်းရပ်စ်က စာအိတ်နဲ့ပါဆယ်ထုပ်တွေမှာ အကြာကြီးအသက်မရှင်နိုင်ပါဘူး။

(၁၉) 2019-nCoV ဗိုင်းရပ်စ်ကို ကာကွယ်ကုသတဲ့အခါ ပဋိဇီဝဆေးတွေက ထိရောက်ပါသလား?
- မထိရောက်ပါ။ ပဋိဇီဝဆေးတွေက ဘက်တီးရီးယားကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ရောဂါတွေကိုပဲ ကုနိုင်တာပါ။ ဗိုင်းရပ်စ်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ရောဂါတွေအတွက် မသုံးသင့်ပါဘူး။

(၂၀) 2019-nCoV ဗိုင်းရပ်စ် ကာကွယ်ဆေးနဲ့ COVID-19 ရောဂါ ကုသဖို့ဆေး ရှိပြီလား?
- အခုထိတော့ မရှိသေးပါဘူး။ 2019-nCoV ဗိုင်းရပ်စ် ကူးစက်ခံထားရတဲ့ လူနာများရဲ့ ရောဂါလက္ခဏာတွေ သက်သာဖို့အတွက်သာ အသင့်တော်ဆုံးကုထုံးတွေနဲ့ ကုသနေကြရပါတယ်။ 2019-nCoV ဗိုင်းရပ်စ် ကာကွယ်ဆေးနဲ့ COVID-19 ရောဂါကုသဖို့ဆေးရရှိဖို့အတွက် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ကြီးက ဦးဆောင်ပြီးတော့ ကြိုးစားနေကြပါတယ်။

- COVID-19 ရောဂါကာကွယ်ရေးမှာ လွဲမှားနေတဲ့ အယူအဆတွေကတော့
- ဆေးလိပ်သောက်ခြင်း၊ အရက်သောက်ခြင်း၊ ရေနွေးကြမ်းသောက်ခြင်း
 - Mask များကို နှစ်ခုသုံးခုထပ်၍ သုံးခြင်း
 - ဗီတာမင်စီ၊ ပဋိဇီဝဆေးများကို မိမိသဘောဖြင့်သုံးစွဲခြင်း --- စသည်တို့ဖြစ်ပါတယ်။

အထက်ပါနည်းလမ်းတွေက ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ်ကူးစက်ခြင်းကို မကာကွယ်နိုင်တဲ့အပြင် COVID-19 ရောဂါဖြစ်ပွားပါက ဆေးလိပ်သောက်ခြင်း၊ အရက်သောက်ခြင်းတို့ကြောင့် ပိုမိုပြင်းထန်စွာ ခံစားရနိုင်ပါတယ်။

ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါ (COVID-19) ကူးစက်ခံရသည် သို့မဟုတ်
ကူးစက်ခံရသည့်သူကို တွေ့ရှိသည်ဟု သံသယရှိပါက နီးစပ်ရာ ကျန်းမာရေးဌာနသို့
အမြန်ဆုံးသတင်းပို့ပြီး ကုသမှုခံယူပါ။
ခရီးသွားရာဇဝင်ကို ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်သူထံ ပြောပြရပါမည်။
သတင်းပို့ရန်ဖုန်းနံပါတ်(Hotline) 067-3420802

2019-nCoV



အသေးစိတ်သိရှိလိုပါက

ဤQR Code အားscan ဖတ်၍ ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုပါ။

Reference: ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့(WHO)၏ (၁၁-၂-၂၀၂၀)ရက်စွဲပါ Q&A on Coronaviruses ကို ခိုငြိမ်း
ကိုးကားပါသည်။

ကျန်းမာရေးအသိပညာမြှင့်တင်ရေးဌာနခွဲ
ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန
(၁၇-၂-၂၀၂၀)